

KẾ HOẠCH

Triển khai thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng trên địa bàn huyện Ia H'Drai, giai đoạn 2021 - 2025

Thực hiện Kế hoạch số 1612/KH-UBND ngày 19/5/2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum về việc triển khai thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng trên địa bàn tỉnh Kon Tum, giai đoạn 2021- 2025, Ủy ban nhân dân huyện ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng trên địa bàn huyện Ia H'Drai, giai đoạn 2021-2025 (sau đây viết tắt là *Chương trình*), cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Huy động sự tham gia của xã hội nhất là gia đình, cộng đồng tăng cường trợ giúp về vật chất, tinh thần, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí hòa nhập cộng đồng, ổn định cuộc sống; sàng lọc, phát hiện và hỗ trợ can thiệp, phòng ngừa người rối nhiễu tâm trí đặc biệt là trẻ tự kỷ bị tâm thần nặng, góp phần bảo đảm an sinh xã hội và nâng cao chất lượng dịch vụ trợ giúp xã hội đối với người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn huyện.

2. Mục tiêu cụ thể đến năm 2025

- Hằng năm, ít nhất 80% người tâm thần, 80% trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn huyện được tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức khác nhau; 70% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ và được can thiệp sớm; ít nhất 50% trẻ em tự kỷ nặng được điều trị, giáo dục, phục hồi chức năng và trợ giúp phù hợp tại các cơ sở phục hồi chức năng và trợ giúp xã hội.

- Ít nhất 60% trẻ rối loạn phổ tự kỷ ở độ tuổi mầm non và phổ thông được tiếp cận giáo dục.

- 100% người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn huyện được hỗ trợ hướng nghiệp, lao động trị liệu tại cơ sở trợ giúp xã hội; 100% hộ gia đình người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn huyện có nhu cầu và đủ điều kiện được vay vốn với lãi suất ưu đãi theo quy định.

- 100% người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí có khó khăn về tài chính được cung cấp dịch vụ pháp lý miễn phí theo quy định của pháp luật về trợ giúp pháp lý khi có nhu cầu.

- Hàng năm, có ít nhất 80% người tâm thần đặc biệt nặng, có hành vi nguy hiểm đến gia đình, cộng đồng và người tâm thần lang thang trên địa bàn huyện được tiếp nhận, gửi chăm sóc, phục hồi chức năng¹ (nếu có).

- Ít nhất 60% số người trầm cảm, trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí khác có nguy cơ cao bị tâm thần và người tâm thần được tư vấn, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng xã hội và sử dụng các dịch vụ công tác xã hội khác tại cộng đồng và các cơ sở chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, cơ sở y tế.

- Ít nhất 30% gia đình có người tâm thần, 30% gia đình có trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí có nguy cơ cao bị tâm thần được tập huấn nâng cao nhận thức, kỹ năng về chăm sóc, trợ giúp và phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Ít nhất 100% cán bộ, nhân viên công tác xã hội và cộng tác viên công tác xã hội liên quan đến lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cơ sở và cộng đồng được nâng cao năng lực thông qua tập huấn, đào tạo, đào tạo lại bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ.

II. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI

1. Đối tượng: Người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí theo quy định tại Kế hoạch này là những người có vấn đề sức khỏe tâm thần, gồm: tâm thần phân liệt; chứng động kinh, tổn thương não, chậm phát triển trí tuệ, nghiện chất kích thích; rối loạn phổ tự kỷ, rối loạn tăng động giảm chú ý; người bị rối loạn stress sau sang chấn tâm lý, là nạn nhân của sự xâm hại, của bạo lực gia đình và học đường; người khuyết tật dạng tâm thần kinh, tâm thần khác.

2. Phạm vi: Kế hoạch được thực hiện trong phạm vi toàn huyện, ưu tiên hỗ trợ các địa phương có số người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí, người có nguy cơ tâm thần cao so với dân số.

III. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Trợ giúp về Y tế

a) Nội dung hoạt động

- Thực hiện đầy đủ các chế độ, chính sách, pháp luật về trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; chính sách bảo hiểm y tế cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Triển khai thực hiện dịch vụ phát hiện sớm trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí; tuyên truyền, tư vấn về phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

¹ Hiện nay tỉnh Kon Tum gửi đối tượng chăm sóc, phục hồi chức năng tại Trung tâm Bảo trợ xã hội tỉnh Đắk Lắk.

- Phát triển mạng lưới cung cấp dịch vụ phát hiện sớm, điều trị, trị liệu và phục hồi chức năng đối với trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí theo quy định của pháp luật.

- Triển khai phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

b) Đơn vị thực hiện: Trung tâm Y tế chủ trì, phối hợp với các cơ quan, ban, ngành có liên quan; Ủy ban nhân dân các xã triển khai thực hiện thường xuyên.

2. Trợ giúp về giáo dục

a) Nội dung hoạt động

- Thực hiện nghiêm chính sách giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí và chính sách ưu đãi cho giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục trẻ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí theo quy định. Thực hiện đúng tiêu chuẩn, tiêu chí cơ sở có hoạt động can thiệp, hỗ trợ giáo dục trẻ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí theo hướng dẫn của các Bộ, ngành trung ương.

- Phối hợp hướng dẫn, bồi dưỡng chuyên môn, tổ chức tập huấn cho giáo viên, cán bộ quản lý, nhân viên ngành giáo dục ở các cấp học về hỗ trợ, trợ giúp giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí về nghiệp vụ giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Phối hợp phổ biến, nhận và cấp phát tài liệu, sổ tay tuyên truyền đến các gia đình có trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; nâng cao kiến thức, kỹ năng, hướng dẫn các phương pháp nhận biết và kỹ thuật can thiệp cơ bản đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí trong trường học; phương pháp cung cấp dịch vụ công tác xã hội trong hoạt động chăm sóc, giáo dục cho người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, đặc biệt là trẻ em tự kỷ.

- Triển khai có hiệu quả hệ thống dịch vụ và mô hình giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí tại địa phương, phù hợp với nhu cầu đa dạng của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí: Phát hiện sớm, can thiệp sớm, giáo dục hòa nhập, giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí tại cơ sở trợ giúp xã hội, gia đình và cộng đồng.

- Rà soát, cập nhật, quản lý dữ liệu về giáo dục đặc biệt của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí vào phần mềm quản lý hệ thống hỗ trợ giáo dục cho trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí theo quy định.

b) Đơn vị thực hiện: Phòng Giáo dục và Đào tạo chủ trì, phối hợp với các cơ quan, ban, ngành có liên quan và Ủy ban nhân dân các xã triển khai thực hiện thường xuyên.

3. Trợ giúp hướng nghiệp, lao động trị liệu, hỗ trợ sinh kế và văn hóa, thể thao

a) Nội dung hoạt động

Triển khai hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, tổ chức các mô hình câu lạc bộ, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao nhằm phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí, cụ thể:

- Phối hợp hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, văn hóa và thể thao phù hợp cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở phục hồi chức năng.

- Triển khai thí điểm mô hình hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại huyện (*nếu được người hỗ trợ, lựa chọn*).

- Xây dựng thí điểm mô hình hỗ trợ sinh kế đối với gia đình người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; xây dựng mô hình hỗ trợ gia đình có người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí khởi nghiệp.

- Ưu tiên hỗ trợ gia đình người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí được vay vốn ưu đãi để tạo việc làm và mở rộng việc làm.

b) Đơn vị thực hiện: Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với Phòng Giáo dục và Đào tạo, Trung tâm Văn hoá-Thể thao- Du lịch và Truyền thông; Ngân hàng Chính sách xã hội huyện; các cơ quan, ban, ngành có liên quan và Ủy ban nhân dân các xã triển khai thực hiện.

4. Nâng cao năng lực đội ngũ công chức, viên chức và cộng tác viên

a) Nội dung hoạt động

- Tham gia tập huấn, học tập, trao đổi kinh nghiệm cho đội ngũ cán bộ, nhân viên, cộng tác viên và gia đình đối tượng về kỹ năng, phương pháp chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; kỹ năng vận hành hệ thống cơ sở dữ liệu về sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ; khảo sát, đánh giá giữa kỳ, cuối kỳ, chuyên đề về sức khỏe tâm thần.

b) Đơn vị thực hiện: Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với Trung tâm Y tế, Phòng Giáo dục và Đào tạo và các đơn vị, địa phương có liên quan triển khai thực hiện thường xuyên.

5. Truyền thông, nâng cao nhận thức

a) Nội dung hoạt động

- Tổ chức các hoạt động truyền thông phù hợp nhằm nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và cộng đồng xã hội về vai trò, vị trí hệ thống trợ giúp xã hội; kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng đối với trẻ tự kỷ và đối tượng khác.

- Tiếp nhận và cấp phát sổ tay hướng dẫn kỹ năng chăm sóc và phục hồi chức năng sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; tổ chức các cuộc thi tìm hiểu, phổ biến pháp luật, chia sẻ thông tin và kinh nghiệm về lĩnh vực trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng về sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí cho cán bộ, nhân viên và cộng tác viên.

b) Đơn vị thực hiện: Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với Phòng Giáo dục và Đào tạo, Trung tâm Văn hóa-Thể thao-Du lịch và Truyền thông; các cơ quan, ban, ngành có liên quan và Ủy ban nhân dân các xã triển khai thực hiện thường xuyên.

6. Theo dõi, giám sát, đánh giá kết quả, hiệu quả thực hiện

a) Nội dung hoạt động

- Theo dõi, kiểm tra, giám sát, đánh giá công tác trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí (*đầu vào, hoạt động, đầu ra*) và đánh giá kết quả, tác động, bảo đảm thông tin được tổng hợp từ cấp quản lý và cơ quan thực hiện Chương trình. Định kỳ hoặc đột xuất (*khi có yêu cầu*) tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí theo hướng dẫn của Trung ương, của tỉnh.

- Hằng năm tổ chức đánh giá kết quả, hiệu quả thực hiện Kế hoạch này; trên cơ sở đó, đề xuất, kiến nghị cấp có thẩm quyền có giải pháp, cơ chế, chính sách phát triển hệ thống trợ giúp xã hội trong chăm sóc sức khỏe tâm thần phù hợp với tình hình thực tế của huyện.

b) Đơn vị thực hiện: Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì phối hợp với các cơ quan, ban, ngành có liên quan; Ủy ban nhân dân các xã triển khai thực hiện.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Ngân sách địa phương: Được bố trí, cân đối trong kinh phí hoạt động thường xuyên hằng năm của từng cơ quan, đơn vị, địa phương theo phân cấp ngân sách nhà nước hiện hành.

2. Vận động xã hội hóa: Các nguồn vốn viện trợ, tài trợ; các nguồn vốn đầu tư của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân và những nguồn vốn hợp pháp khác và lồng ghép kinh phí từ các chương trình, dự án, đề án có liên quan (*nếu có*).

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội

- Làm cơ quan đầu mối, giúp Ủy ban nhân dân huyện theo dõi, đôn đốc, hướng dẫn, kiểm tra việc triển khai thực hiện Kế hoạch này.

- Hằng năm, chủ trì, phối hợp với các đơn vị có liên quan và Ủy ban nhân dân các xã xây dựng Kế hoạch cụ thể và tổ chức thực hiện các nhiệm vụ được giao.

- Định kỳ sơ kết, đánh giá và tổng hợp báo cáo Ủy ban nhân dân huyện, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội theo quy định; tham mưu Ủy ban nhân dân huyện tổ chức tổng kết thực hiện Chương trình theo hướng dẫn của Trung ương, của tỉnh.

2. Phòng Tài chính - Kế hoạch: Chủ trì, phối hợp với Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội rà soát, cân đối trong dự toán chi sự nghiệp đảm bảo xã hội

hàng năm của Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội, kết hợp nguồn ngân sách cấp huyện theo phân cấp để triển khai thực hiện Kế hoạch theo quy định.

3. Trung tâm Y tế: Căn cứ nhiệm vụ được giao chủ động phối hợp với các đơn vị, địa phương xây dựng kế hoạch cụ thể và tổ chức thực hiện nhiệm vụ, giải pháp hỗ trợ về y tế, đảm bảo đạt mục tiêu đề ra tại Kế hoạch này. Đồng thời, phối hợp với Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội triển khai các nhiệm vụ có liên quan.

4. Phòng Giáo dục và Đào tạo: Căn cứ nhiệm vụ được giao chủ động phối hợp với các đơn vị, địa phương xây dựng kế hoạch cụ thể và tổ chức thực hiện nhiệm vụ, giải pháp hỗ trợ về giáo dục, đảm bảo đạt mục tiêu đề ra tại Kế hoạch này. Đồng thời, phối hợp với Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội triển khai các nhiệm vụ có liên quan.

5. Trung tâm Văn hóa-Thể thao-Du lịch và Truyền thông:

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

- Phối hợp với Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội hướng dẫn tổ chức các mô hình câu lạc bộ, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao nhằm phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại cộng đồng.

6. Phòng Tư pháp: Triển khai thực hiện Chương trình trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật nói chung và thân nhân người tâm thần, trẻ em tự kỷ, người bị rối nhiễu tâm trí có khó khăn về tài chính nói riêng theo quy định.

7. Ủy ban nhân dân các xã: Căn cứ tình hình thực tế của địa phương và Kế hoạch này, khẩn trương xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện; Chủ động bố trí ngân sách, nhân lực, lồng ghép kinh phí các chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, đề án có liên quan đảm bảo thực hiện hiệu quả Chương trình tại địa bàn.

8. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện và các đoàn thể chính trị - xã hội huyện: Theo chức năng, nhiệm vụ phối hợp với các đơn vị, địa phương triển khai thực hiện Kế hoạch này; tăng cường công tác tuyên truyền, vận động hội viên, đoàn viên và Nhân dân tham gia trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; Tổ chức giám sát việc thực hiện Kế hoạch này và các chủ trương, chính sách có liên quan trên địa bàn huyện.

Căn cứ nội dung Kế hoạch các cơ quan, ban, ngành đoàn thể cấp huyện, Ủy ban nhân dân các xã chủ động triển khai thực hiện; định kỳ 6 tháng (*trước ngày 10 tháng 6*) và hàng năm (*trước ngày 10 tháng 11*) báo cáo kết quả thực hiện về Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội để tổng hợp, báo cáo Ủy ban nhân dân huyện, Sở Lao động-Thương binh và Xã hội theo yêu cầu.

Quá trình thực hiện Kế hoạch, nếu có vướng mắc kịp thời phản ánh về Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội để tổng hợp, báo cáo Ủy ban nhân dân huyện xem xét, điều chỉnh phù hợp./.

Nơi nhận:

- Thường trực Huyện ủy (b/c);
- Thường trực HĐND huyện (b/c);
- Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện;
- Các đoàn thể chính trị - xã hội huyện;
- CT, các PCT UBND huyện;
- Phòng, ban, ngành, đơn vị liên quan²;
- UBND các xã;
- Trang Thông tin điện tử huyện;
- Lưu: VT-LT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Tiến Dũng

² Phòng Lao động-Thương binh và Xã hội; Phòng Tài chính-Kế hoạch; Phòng Giáo dục và Đào tạo; Phòng Tư pháp; Trung tâm Y tế; Trung tâm Văn hoá-Thể thao- Du lịch và Truyền thông;